

Сем'ян В'ячеслав Юрійович,
студент групи ЮЗ- 611 ДПС
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат педагогічних наук,
доцент Маркіна Л.Л.*

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Нині ми є свідками і учасниками процесів, котрі безпосередньо пов'язані з реформуванням вищої освіти в контексті Болонського процесу. Основними завданнями вищого навчального закладу, як зазначено в Законі України «Про вищу освіту», є провадження на високому рівні освітньої діяльності, участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу [3].

Вища школа є акумулятором інтелектуального багатства суспільства й рушієм соціально-економічного прогресу. Потреба у висококваліфікованих кадрах зумовлює посилення інтересу науковців до проблем становлення особистості майбутнього фахівця.

Аналіз наукових джерел у контексті сформульованої проблематики дає можливість констатувати, що пошук оптимальних шляхів професійного становлення особистості майбутнього фахівця перебуває в центрі уваги таких дослідників, як Андрусь О.І., Болюбаш Я.Я., Вітковська О.І, Кремень В. Г., Кубицький С.О., Подоляк Л.Г., Юрченко В.І.

Серед багатьох зазначених в літературі шляхів реального формування особистості майбутнього фахівця, спробуємо окреслити в найбільш узагальненому вигляді основні. Як нам видається, перш за все, необхідно удосконалювати процес професійного становлення юристів на основному етапі – в умовах навчання у вищих навчальних закладах. З цих позицій можна виділити такі основні напрями становлення особистості майбутнього юриста. По-перше, це цілеспрямована підготовка до виконання професійних функцій в процесі навчально-професійної, науково-дослідницької діяльності та проходження юридичної практики.

Навчально-професійна діяльність забезпечує формування у здобувачів вищої освіти системи професійних знань, умінь й навичок, розвиває професійне мислення, здатність проектувати свій подальший професійний розвиток, формує модель професійної поведінки.

Під час юридичної практики студент опановує статусно-рольові позиції

юриста, виконує певні професійні дії, розв'язує конкретні професійні завдання, починає ідентифікувати себе з професійною моделлю майбутнього юриста, розширює життєвий і професійний досвід.

Залучення студентів до наукової роботи є невід'ємною частиною професійної підготовки фахівців. Бажано, щоб більшість здобувачів вищої освіти на засадах власного інтересу була охоплена тими чи іншими формами науково-дослідницької роботи з метою забезпечення творчого і наукового зростання майбутніх юристів.

Саме в процесі навчально-професійної, науково-дослідницької діяльності та в період проходження практики особистість здобувача вищої освіти набуває професійної спрямованості. У майбутнього юриста посилюється інтерес до професійної діяльності, формується самостійність як складова професійної компетентності юриста.

По-друге, це допомога здобувачам вищої освіти в професіоналізації спрямованості особистості та розвитку професійних мотивів. Професійна спрямованість особистості передбачає розуміння і внутрішнє прийняття нею цілей і завдань професійної діяльності, а також співзвучних із нею інтересів, настанов, переконань і поглядів. Суттєвим є також формування професійних здібностей, посилення ролі професійних мотивів самоосвіти та самовиховання, які є найважливішою умовою розкриття можливостей особистості майбутнього юриста, його професійного розвитку [6, с 81-88].

По-третє, це формування соціально-професійного аспекту позитивної «Я-концепції» здобувача вищої освіти. У професійному зростанні майбутнього юриста багато важить позитивна професійна «Я-концепція». Вона сприяє зміцненню мотивів, пов'язаних із майбутньою професією, подальшому розвитку й поглибленню професійних інтересів студентів, посиленню почуття відповідності, бажанні добитися успіхів у професійній кар'єрі, розкриттю та реалізації внутрішніх можливостей здобувача вищої освіти в напрямку його успішної професійної підготовки [1,2,6].

Позитивні зміни відбуваються в структурі самосвідомості здобувача вищої освіти, у рівні його самооцінки та в ставленні до себе, формується і коригується динамічна система уявлень про себе як суб'єкта начально-професійної діяльності.

Отже, можна виділити такі основні напрями становлення особистості майбутнього юриста:

- цілеспрямована підготовка до виконання професійних функцій в процесі навчально-професійної, науково-дослідницької діяльності та проходження юридичної практики;
- допомога студентам в професіоналізації спрямованості особистості та розвитку професійних мотивів;
- формування соціально-професійного аспекту позитивної «Я-концепції» студента.

1. Андрусь О.І. Формування особистості фахівця // Психолого-педагогічні проблеми професійної освіти. – 1994. – С. 54 – 57.
2. Вітковська О.І. Професійне самовизначення як життєва проблема особистості // Педагогіка і психологія. – 1998. – Вип.. 3. – С. 171 – 179.
3. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37-38.
4. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації / В.Г. Кремень.– К.: Грамота, 2003.
5. Кубицький С.О. Деякі аспекти оцінки якості підготовки конкурентноспроможного фахівця в Україні та за її межами / С.О. Кубицький // Проблеми освіти: Наук. – Метод. Зб. – кол. Авт. – К.: Наук Метод. Центр вищої освіти, 2002. – Вип. 27.
6. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: навчальний посібник для магістрів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко – Л.: ТОВ «Філ-студія», 2006.

Куппа Вікторія Олегівна

студентка групи М-ЮД-623

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук*

Марченко О.В.

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА ЯК ЧИННИК МОРАЛЬНО-СВІТОГЛЯДНОГО СТАНОВЛЕННЯ ЮРИСТА

В Україні останнім часом спостерігається зростаючий інтерес до філософії права, розширюється тематика філософсько-правових досліджень, акцентується увага на необхідності аналізу державно-правових явищ через призму антропоцентризму, ціннісно-орієнтаційного виміру права і держави, зорієнтованості політики на проблему людини.

Для того, щоб розкрити значення філософії права для морально-світоглядного становлення юриста, почнемо із запитання: що є філософія права і що вона вивчає? Треба зазначити, що в історії філософсько-правової думки існували різні підходи до визначення філософії права та її предмета. Так, Г. Гегель вважав її філософською наукою про право, що має своїм предметом ідею права. Російський філософ С. Франк розумів філософію права як вчення про суспільний ідеал [4]. У сучасній філософії права її предмет також визначається по-різному. Від найширших визначень, як, наприклад, у відомого російського філософа права В. Нерсесянца, який вважає предметом філософії права дослідження змісту права, його сутності і поняття, основ і місця у